AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԱԾՆՍԳԻՐ
ՍԻՐԻԱ տար. 425, ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 225 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՀՄՆ. տարի. 6. ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 4 տոլար
Տնօրէն-Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

ԱԶԳԱՅ

ազգային, քաղաքական, գրական եւ տնտեսագիտական

ազատ

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅՏԱԹԵՐԹ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24 1931

ՉԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 3.50 Ս. Դ.

Ե. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | ԿԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ՝ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Ձեռագրուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 105 (550)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Ի՞ՆՉ Կ'ԱՆՑՆԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ

Անլուծելի տագնապ մը դարձաւ Չին—Ճաբոնական վէճը։ Պահ մը խաղաղելէ վերջ, իսկոյն նորէն կ'արծարծի և կ'զբաղեցնէ միջազգային քաղաքական շրջանակները։

Ազգերու Դաշնակցութեան համաժողովը, որ արտակարգ գումարում ունեցաւ Փարիզի մէջ, ամիս մը շարունակ քննելէ և զբաղելէ վերջ Չին—Ճաբոն վէճով, որոշեց ընդունիլ Ճաբոնի բոլոր պահանջները ալ և իրաւունք տալ անոր գրաւելու Մանչուրիան։

Ընթերցողները կը յիշեն անշուշտ թէ, Ազգերու Դաշնակցութեան այս վճիռը արդիւնքը չէ արագր դատողութեան մը կամ հատուցման մը։ Ժողովը սկիզբի օրերուն որոշած էր Մանչուրիոյ պարպումը և հաղորդած այդ որոշումը Ճաբոնի։ սակայն այս վերջինը ոչ միայն առարկեց տրուած որոշման դէմ, այլ բոլորովին անպատասխան թողուց շարունակելով իր գրաւումները։ Ազգերու ժողովը տեսնելով Ճաբոնի անգիջող և խրոխտ կեցուածքը, ինք զիջեցաւ և վեր ի վայր փոխեց իր որոշումը։

Ազգերու Դաշնակցութեան վերջին որոշման համաձայն, Մանչուրիա պիտի մեկնին հինգ չէզոք տէրութեանց ներկայացուցիչները, առանց լիազօրութիւններ ունենալու։ Ճաբոն կը պնդէ չինական զօրքերու Մանչուրիայէն հեռացուելու առաջարկին վրայ, յայտարարելով թէ պատասխանատուութիւն չը-տանձներե թէ արիւնահեղ դէպքեր պատահին։ որով կը նշանակէ որ Ճաբոն կ'ուզէ ամբողջ Մանչուրիոյ տէր դառնալ։

Ազգերու Դաշնակցութիւնը կը մխիթարուի անով որ, արգիլեց Չին—Ճաբոն պատերազմի մը կարելիութիւնը և տուին թէ չի տուաւ արիւնահեղութեանց, հոգ չէ թէ այդ յաջողութիւնը ապահովուած ըլլայ կողմերէն մէկուն իրաւազրկումով։ Եւ իսկապէս ալ այդպէս եղաւ։ ծայրագոյն արեւելքը սարսելու աստիճան բուռն պատերազմի մը առաջքը առնուեցաւ, սակայն, Ճաբոն շահեցաւ աւելին, ինչ որ պիտի շահէր պատերազմով։

Այս պարագան անգամ մըն ալ յիշել կուտայ մեզ այն իրողութիւնը թէ՝ իրաւունքը զօրաւորին է։

* * *

Այս օրերուն ուշագրաւ երեոյթ մըն է Ճաբոնական դասակարգին փոփոխութիւնը։ Ազգերու Դաշնակցութեան մօտ Ճաբոնի պատուիրակը, որ Մանչուրիոյ խնդրին ի նպաստ Ճաբոնի վերջնանալուն գլխաւոր դերակատարն է, նոր դասակարգի անդամ ընտրուած է և ամենակարևոր նախարարութիւնը ստանձնած, արտաքին գործերու նախարարութիւնը։

Ճաբոնական դասակարգին անկումը սակայն, քաղաքական պատճառներու արդիւնք չէ։ լոկ տնտեսական է։ Անգլիական ոսկիի անկումով Ճաբոնի ճարտարարուեստը անկարող եղաւ մրցելու անգլիականին հետ։ Նոր դասակարգը ստիպուեցաւ ճաբոնական դրամի ալ անկման ենթարկել, կարենալ մրցելու համար ծայրագոյն արեւելքի մէջ անգլիական ապրանքներուն հետ։ Հին դասակարգը հակառակ էր դրամական անկման այս փոփոխութեան։

Այս պատճառաւ մեծ ՄՄաներու կենթարկուի Ամերիկան ալ, որովհետև ծայրագոյն արեւելքի մէջ մեծ շահեր ունէր և զբաղեցնելով Ճաբոնի և Անգլիոյ չափ շուկաներ ունէր հոն։ Ճաբոնական դրամի հետ իր ունեցած անմիջական կապերուն պատճառաւ, նիւթական ահագին կորուստներ կ'ունենայ նաև Ամերիկան։

Անգլիական և Ճաբոնական դրամներու այսպէս անկումէն վերջ, եթէ Ամերիկան շարունակէ իր դրամը պահել բուն արժէքին վրայ, իր ճարտարարուեստն ու առեւտուրը մեծ տագնապներու պիտի ենթարկուին։ Որով շատ հաւանական է որ Ամերիկան ալ ստիպուի իջեցնել իր դրամին արժէքը։

* * *

Ամերիկայի մէջ տիրող տնտեսական տագնապը հասկնալու համար, բաւական է գիտնալ նախագահ Հուվերի արտասանած մէկ ճառը խորհրդարանի մէջ։

Ըստ նախագահի յայտարարութեան, անցեալ տարուան պիւտճէին 900 միլիոն տոլար բաց ունի։ այս տարուան բացն ալ կը նախատեսուի 1717 միլիոն։ Անգործութիւնը մէկ կողմէն, պետական պիւտճէի հակայ բացը միւս կողմէն սկսած են սարսել Ուաշինկթընի հիմերը։ Միւս երկիրներուէպէս Ամերիկայի մէջ կառավարական տագնապ չը-կայ, որովհետև նախագահին տրուած իրաւասութիւնները անսահման են, համաձայն Ամերիկեան Սահմանադրութեան։ Որով նախագահ Հուվերի որոշումները պարտադիր են Ամերիկայի մէջ։

* * *

Ցառաջիկայ ամիսներու ընթացքին դարձեալ պիտի ծագին նոր բարդութիւններ և պիտի զբաղեցնեն Ամերիկան ու Եւրոպան։ Որովհետև մօտեցած են Գերմանիոյ պարտքերու և հատուցումներու կարգադրութեանց օրերը։

Ինչպէս գրած էինք ատենին, Գերմանիա երբ յայտնեց թէ անկարող է վճարելու իր պարտքերը, համաձայն Եունկի ծրագրի տրամադրութեան, կազմուեցաւ մասնաւոր յանձնախումբ մը՝ քննելու համար Գերմանիոյ տնտեսական վիճակը։ Այդ յանձնախումբը այժմ կ'զբաղի քննութեամբ։ Գերման մասնագէտներու յայտարարութեանց համաձայն Գերմանիոյ մասնաւոր պարտքերը 600 միլիոն անգլիական ոսկի են, առանց հաշուելու հատուցումներու պարտքը։

Այս մասնաւոր պարտքերը Ֆրանսայի հետ ոչ մէկ կապ ունին։ այդ պատճառաւ Ֆրանսան նոյն իսկ չուզեր որ քննիչ յանձնախումբը զբաղուի այդ հարցով։ Անգլիոյ և Ամերիկայի հետ կապ ունեցող այդ պարտքերը պէտք է կարգադրուին այդ երկու երկիրներու հետ։

Մասնագէտներու յանձնախումբը պիտի կրնա՞յ լուծել հատուցումներու խնդիրը, երբ Գերմանիոյ մէջ այս օրերը, հանրային կարծիքը շատ անպատահ կ'արտայայտուի այդ հարցին հանդէպ։ Հիթլէր իր վերջին ճառին մէջ որոշապէս դէմ կ'արտայայտուի հատուցումներու խնդրին։

Միւս կողմէ շատ կը վախցուի որ Հիթլէր կառավարութեան գլուխ անցնի, որովհետև տնտեսական տագնապը որքան կը սաստկանայ Գերմանիոյ մէջ, Հիթլէրի դիրքն ալ կը զօրանայ։ Եւ երբ այս ծայրայեղ մարդը ստանձնէ պետութեան ղեկը, դժուար չէ երևակայել թէ՝ որքա՞ն կարիք դէպքեր եւ փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան Գերմանիոյ մէջ, ի վնաս համաշխարհային խաղաղութեան։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻԱՄԱՍԿՈՍԻՄԷՋ

ԵՒՐԱԿԻԻ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼԱ ՍԻՐԻ Ֆրանսերէն թերթը 21 Դեկտ. թուակիր թղթակցութիւն մը կը հրատարակէ զոր դրկած է նոյն թերթին Տնօրէն Պ. Վէյսիէ եւ որուն կ'արտայայտեմ հետեւեալ տողերը։

«Դամասկոսը շատ հետաքրքրական ապաւորութիւն մըն է որ կը թողու այսօր։ տեսակ մը ապշահարութիւն կը ծանրանայ իր վրայ։ Եթէ հարցնէիք անհատները, սոյն զգացումը աւելի յստակ կը լինի։ Որքան որ շատ մօտ ենք երէկուան դէպքերուն, կարելի պիտի ըլլար անոնց նկատմամբ կիրարկել «սենք չէինք ուզած ասիկա» նշանաւոր նախադասութիւնը։ Ժողովուրդը անգամ մը նորէն կը նկատէ թէ ինքն է որ կը քաշէ միշտ կոտրուած բաներու ծանրները։ Պետերը կ'զգան որ սոսկալի պատասխանատուութիւն մը ծանրացաւ իրենց ուսերուն վրայ։ Եւ ամենքն ալ անկեղծ թոնով մը կը հաստատեն թէ բոլոր այս ողբալի արկածախնդրութեան մէջ բացարձակապէս ոչինչ չէ ուղղուած Ֆրանսացիներուն դէմ։

«Ոչինչ։ կամաւ է որ կը հաւատանք — վերապահութեամբ քաբեռու հեղեղին, աւազով լեցուն չիշերու, երկաթեղինաց կոտորներու, առարբեանութեանց որոնք ամբողջ երեք ժամ թափուեցան Մէրճէի հրապարակին առջև թուժը կազմող մեր սպաներուն և զինուորներուն վրայ։ Եթէ մենք մեռեալներ չունեցանք ասիկա խռովարարներու սխալին վերագրելու չէ, և եթէ մենք մեր կողմէն ընչինք պարզապէս ինչ որ սանակ վայրկեաններ եկաւ որ կացութիւնը պահանջել կերևար, Դամասկոսի ժողովուրդը իրեններէն հինգ հոգի թաղելու տեղ տանեակներ պիտի յանձնէր հողը։ Աղէտէ մը խուսափելու համար պէտք զգացուեցաւ ինքնազսպում մը, պզարի նուիրուն մը զոր որքան ալ գովենք չատ չըլլար։ Այս պաղ կորովամտութիւնը, ժամանդի այս արհարմանչը, ճիշդ է որ, Դ մասկոսցիներու կողմէ կը մեկնուին ոչ առանց զայլանքի։ անոնք կրմրոնեն թէ երէկ եւ Ֆրանսան վեհանձնօրէն վարուեցաւ իրենց հանդէպ։ ինչ որ անիկա հաստատեց թէ այդ իր բարոյական ոյժն է։ Սրտանց մաղթենք որ դասը պարապի դացած չըլլայ։*

* * *

Իրաւի, Բարձր Գոմիսէրի Պատուիրակի յայտարարութենէն և կացութեան վրայ մեր զինուորներուն իշխելէն ի վեր, ամենափոքր խռովութիւն, ամենապզտիկ խառնակութիւն անգամ չպատահեցաւ։ Երէկուան խռովութեանց զոհերուն յուղարկաւորութեանց՝ մեծ ժկիթիի չուրջ հաւաքուած ամբոխին մը։ յընելիք հակազդեցութեան մասին կարելի էր մտազրաղուիլ, տեսարանը վսեմ էր մեծապէս. ոչ մէկ ցաւալի ճիչ։ ոչ մէկ մտահոգիչ շարժում։ Մեռեալները յաւիտենականութիւն չուղեին այնպիսի խաղաղ կերպով, որով չէին մեկնած կեանքէն։ Եւ եթէ ամէն կողմ հանդիպուած զինուորական պահակներ եղած չըլլային, ոչ ոք պիտի կրնար կասկածիլ թէ կիրակի օրը անցած էր ինչ ինչ որ անցաւ։ Թրաժայները կերթևեկեն լեփ լեցուն։ Զանազան ինքնաշարժ կառքեր վերսկսան իրենց սովորական գործերը։ Մէրճէի հրապարակ և մերձակայ փողոցներուն մէջ դիզուած աւերակոյտերը անհետացան բոլորովին։ Քաղաքապետութիւնը ակնթարթի մը մէջ չինել տուաւ իր ապակիները։ Իսկապէս չեմ զարմանար տրդեօք։

* * *

Եւ, հիմա, ի՞նչ պիտի պատահի վաղը։ Հոս, ամէն ոք մտահոգուած է ինքնիրեն կուզէ այս հարցումը։ «Մեր մէջը կարգադրելիք ներքին խնդիրներն» կրնան Դամասկոսցիներէ ոմանք, «ինչ որ չէինք կրնար ընդունիլ, այդ ալ ոստիկանութեան և ոստիկան-զինուորներու ընդհանրական խնդրոյ մը մէջ միջամտութիւնն է»։ Խռովարարներ առաջ ապացոյցներ ուզեին, սակայն սիանոյն ժամանակ, անոնք ուրիշ բանի ալ ապացոյցներ ուզեին, այսինքն թէ կարգի և կարգապահութեան զգացումը գոյութիւն չունի Դամասկոսի մէջ։ Անուշտ, խռովարարներու համար ամէն տեղ իշխանութեան գործիչները զզուելի են։ բայց այդ խռովարարներու համար սիրան։ Կան ուրիշներ անձերը գիտեն թէ առանց ոստիկաններու։ իրենց անձը և իրենց սեպհականութիւնը մեծ բան մը չպիտի արժէին։ Անոնք չեն միանար խռովարարներու հանրային զօրութեան առջև ցուցադրելու առելութեան այդ պոռթկումը որ զայն ողողեց կիրակի օրը։ Ճիշդ է որ հոս ոստիկանութիւնը կ'ամբաստանեն ընտրական գործիչի պաշտօն կատարած ըլլալու յանցանքով։ Բայց որ մէկը՝ չեն ամբաստաներ։ Եթէ քուէատուփերը թողուած ըլլային առանց պահպանի, գժոխները պիտի կրնա՞յին պնդել թէ կարգը չպիտի խանգարուէր։

Առանց այս անզուսպ անհաշտ ոգիի ընտրութիւնները պիտի կըրնային կատարուիլ բոլորովին հաշտարար հողի մը վրայ։ Ամէն բան կամ ոչինչը վտանգալից բանաձև մըն է։ Սոյն բանաձևը մահեր առաջ բերաւ և որքա՞ն ալ վիրաւորեալներ։ Դժբախտաբար «հարազատներ» հաշուի առած չեն երբեք իրենց արարքներուն տարողութիւնը և ոչ ալ լսած իմաստութեան ձայնը։ Իրենց աչքարէ ուզև դրած արիւնահեղ օրինակը չպիտի ամրապնդէ իրենց կացութիւնը։ Իրենց բան մը պիտի սորվեցնէ արդեօ՞ք։

* * *

Մեզի համար յոյժ հաճելի է հոս տալ կարգ մը անձերու անունները որոնք, կիրակի, պատուաւոր կերպով տոկացին այդ գժնդակ օրուան փորձանքներուն և որոնց հանդարտամտութեան շնորհիւ խուսափեցաւ սոսկալի ջարդերէ։ Այդ անձերն են՝ Գ. Վէյսէր, օգնական-պատուիրակ օրուն պաշտօն տրուած էր ուզածին պէս գործածելու թանքերը և ինքնաշարժ գնդացիրները և որը, հակառակ ամէն բան, մինչև վերջ եռ կեցաւ կրա՛կ հրամայելէ։ Հարիւրապետ տր լա Շաբէլ ծանր կերպով վիրաւորեալ աջ երեսէն, թանքերու հրամանատար տեղակալ Գոնի որը հակառակ քանիցս վիրաւորուելուն և գնդակով մը զրեթէ ֆանֆլախուելուն իր պաշտօնը շարունակեց յոյժ ֆրանսական կորովով և եռանդով։ ոստիկան զինուորներու տեղակալ Ռուբիոն որը հրեսէն միաւորուելով հանդերձ մեռց իր մարդոց գլուխը։ Մենք սիրով պիտի տայինք պատանի զինուորներու անունները ևս որոնք գրեթէ ուրախ կերպով կատարեցին իրենց պաշտօնը, վտանգի դէմ արհամարհանք մը ցուցնելով։ Ասոնց կողքին, պատուիրակութեան աշխատակիցները կամ ոստիկանութեան պաշտօնեաները անանկ ընթացք մ'ունեցան որ կը յուսանք թէ պիտի արժանանան իրենց պետերուն գովասանաց։

Ի՞ՆՉ Կ'ԱՆՑՆԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ

ՍԻՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼԽԻՆ ՎՐԱՅ

Ֆրանսացիք էլ ճէզիրէի շրջանին մէջ «Հայկական բոյն» մը հաստատել կ'ուզեն

Այս խորագիրներով «Ճիւմհուրիէթ» 15 Դեկտեմբերի թիւին մէջ կը հրատարակէ Գիյոմէթեն իրեն դրկուած հետեւեալ թղթակցութիւնը։—

Կամաց կամաց երևան կ'ելնեն նպատակները զոր կը հետապնդեն Ֆրանսացիք Սիւրիոյ մէջ։ Կը հաստատի թէ հետապնդուած նպատակէներն են՝ Սիւրիոյ մէջ Ա-րաբ ազգային ժեծամասնութեան մը զօրանալուն արգելք ըլլալու համար, փոքրամասնութիւնները զօրացնելով, կտոր կտոր ընել Սիւրիական Միութիւնը։ Այս ձեւ աւելի նպաստաւորմամբ և աւելի անվտանգ կը նկատուի ֆրանսական ազդեցութեան համար։ Այս կարգէն ըլլալով, կը շարունակուին այն զրոյցները որոնց համաձայն ֆրանսական հոգատարութեան քաղաքականութիւնը վարող ձեռնհաս պաշտօնատուները ծրագիր մը կը պատրաստեն՝ թիւրք եւ իրաք սահմանագլուխին մօտերը, եփրատ գետին արևելակողմը գտնուող էյ ճէզիրէի շրջանին Սիւրիոյ կառավարութեան հետ կապ չունեցող կազմակերպութիւն մը առաջ բերելու համար։

Սիւրիոյ Բարձր Գոմիսէրը, որ վերջին օրերս իր արձակուրդը լը բացնելով վերադարձած է Ֆրանսայէն, իր վերադարձէն անմիջապէս վերջ անձամբ ստանձնելով Սիւրիական պետութեան նախագահութիւնը, հրամայած է որ ընտրութիւնները վերանորոգուին յառաջիկայ Յունուարին։ Այս կերպով, Իրագի արեւելեան կողմը գոյացնել ուզուած այս կազմակերպութեան համար կատարուած ծանօթ գործունէութիւնը աւելցած է։ Եւ որպէսզի իրենց այս գործունէութիւնը ժխտական արդիւնք մը չի տայ, Ֆրանսացիք Արաբներէն աւելի կը խորհին Հայերուն, Ասորիներուն, Զէրքէզներուն, Քիւրտերուն եւ Սիւրեանի հասարակութեանց յարգանքը իրենց հաստատիմ եւ կուսակից ենթադրելով, և կ'աւելցնեն իրենց ունեցած չփոփոխները։ անոնց երէկուի անձաւորութեանց հետ։ Ֆրանսացիք պատրաստած են իրենց մտադրութեան իրականացման կարելիութիւնը՝ այդ տարբերու պատկանող անձերէն ընտրելով շրջակայ գաւառակներու քաղաքային պաշտօնեաները, զինուորական հրամանատարները և նոյն իսկ ոստիկան զինուորները։

Թիւրքեւիրաք սահմաններուն վրայ հաստատուելիք վարչութիւնը՝ էյ ճէզիրէի կառավարութիւն պիտի կոչուի։ Այս կազմակերպութիւնը միևնոյն ժամանակ կը փայփայէ նաև Ասորի և Քիլտանի տարբերը որոնք իրենց ապագայ պետութեան արձագանգը կը նկատեն զայն։ Արաբներուն չափ Քիւրտերուն ալ հակառակ եղող այս կազմակերպութեան Քիւրտերուն ալ աջակցութիւնը ապահովելու համար, ոսկեծած խոստումներով կը փայփայեն անոնց ազգային զգացումները և Քիւրտերն ալ կը քաջալերուին այս արկածախնդրութեան մէջ։

Սակայն, իրականին մէջ, ստոյգ է որ վարագոյրին եռև ծածկուած նպատակն է Հայկական բոյն մը կազմել այս շրջանին մէջ։ Ֆրանսացիք իրենց կուսակից երևցող մարդոց պիտի շահեցնեն էյ ճէզիրէի շրջանին բնաբ թիւնները և Սիւրիական նոր խորհրդարանին անդամակցեցնեն այս անձերն ալ պիտի կարենան աշխատիլ, այդ շրջանին անկախութիւնը ապահովելու ծրագրին իրականացման համար։

Ֆրանսացիք այս նպատակով հանրագրութիւն մը ստորագրել կուտան ժողովուրդին և այդ շրջանի խառն բնակչութիւնն ալ կ'ստորագրէ այդ հանրագրութիւնը՝ առանց տեղեակ ըլլալու իր աչքին առջև խաղացուած վտանգաւոր խաղին։

Սիւրիոյ հայրենասէրները որոնք ժամանակին վերահասու չեն եղած թիւրքեւիրաք Շահմանագլուխին վրայ դարձուած գաղտնի էնթրիկներուն, հաւաքուած հանրագրութիւններն և դարձուած գրասենեակներէն վերջ աչքերնին բացած և իրարանցումի մատնուած են։ Այն շրջանը ուր Ֆրանսացիք հայկական կազմակերպութիւն մը առաջ բերել կ'ուզեն, ապարէզն է Շամարի, Միրանի և ուրիշ գորտոր, զգայուն ու ջղային թիւնը ծանօթ արաբ այրերէներու, որոնց վրայ ալ զէշ տպաւորութիւններ ձգած է այս ձեռնարկը։

* * *

Իսկ «Եկնի կիւն» թերթը «Երկերեսս խաղամականութիւն մը, Ֆրանսա մեր սահմանին վրայ հայ կառավարութիւն մը հաստատելու կ'ուզխաղ» խորագիրներով կը գրէ։—

«Ֆրանսան, առնուած տեղեկութեանց համաձայն, թիւրք-իրաք սահմանին վրայ «էյ ճէզիրէի կառավարութիւն» անուան տակ կ'ուզէ հայկական կառավարութիւն մը հաստատել։ Այս ձեռնարկը այդ շրջաններու մէջ գտնուող ազգերուն վրայ ալ շատ զէշ ազդած է։

«Ֆրանսացիները իրենց այս ձեռնարկին յաջողութեան համար, արաբներէն աւելի, այդ շրջանները մէջ գտնուող և իրենց հաւատարիմ կարծած Հայերու, Ասորիներու, Զէրքէզներու, Քիւրտերու և Քիլտանիներու հետ յաբաբերութեան մտած է և յենած անոնց։ Միևնոյն ատեն Ֆրանսացիները ծրագրած են այդ շրջաններու կառավարական պաշտօնեաները եւ ժանտարմերին այդ տարբերէն քաղկացնել։ Քիւրտերն ալ կարգ մը խոստումներով խաբուած են։

«Ֆրանսան Սիւրիական խորհրդարանի մէջ ստանձիքները իր մարդոցմէն ընտրել տալու կ'աշխատի։ իբր թէ անոնք երեսփոխանական ժողովի անդամ ընտրուելէ վերջ, պիտի պաշտպանեն «էյ ճէզիրէի» անկախութիւնը։

ԱՐՁԱԿ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

ՏՐՏՈՒՆՋ

Դրեց՝ ԹՈՒՐԻԿ

Ամառէն իվեր, ամէն կէսօրի, դլխուս թափ կրլլան, նման կեսուրի, պահանջ կը դնեն թէյի, սեւ ջուրի, որոնց արժէքն է հինգ ղրուշ սիրի։

Արամն ու Վահրամ այսպէս օրերով, Ղազարն ու Ցուրէն, միշտ ամիսներով, շատ մը ուրիշներ փըրփուրով սերով, սուրճս կը խմեն շատ անգամ զորով։

Իմ քաշածները այս մարդոց ձեռքէն, պիտի հաւնեք ամենը եռքէն։ Հիշ օգուտ չըրաւ հայհոյանքն ու քէն, ոչ ոք հասկցաւ կարդէն օրէնքէն։

Միայն ես գիտցայ, որ այսպէս չիտակ Օթել Լիւքսին հետ պիտի երթամ տակ և այդ վախճանին հասնելուս գիտակ, վճռեցի դնել ասենք լուծի տակ։

Ու հաւաքեցի, բոլորը մէկ տեղ, ըսի ծիծաղով. «Դուք որ ամեն հեղ պէյնէյ կը խմէք սև սուրճս համեղ, ինչ գործ որ ձեզ տամ պիտ ընէք անշեղ։

Եւ մէկուն ըսի. «Վազվզ՝ ցուցակը այն մարդոց որոնց պարապ է սակը։ բայց նայէ ճշդեա ծուռն ու չիտակը, զի այդ ցուցակը պիտի մնայ գարակը»։

Ուրիշ մը յանձն առաւ, ո՞վ կայ արժանի։ ճշդել թէ որո՞նք պէտք բանի որ Սրբազանը սխալ բան չ'անի և անպէտք մէկը քովը չը ասնի։

Մէկն ալ զրկեցի, անիծած խերը, ճշդել թէ ո՞վ է տէրը Հայ ազգին, վեհափառ՞ թէ՝ միութիւնները, և ի՞նչ պիտ ըլլան ընտրութիւնները։

Ուրիշ մ'ալ ըսաւ, կուզեմ ես երթալ, համերաշխական ժողովին ժամ տալ, և եթէ կուզէք քարոզ մ'ալ կարդալ, միայն սուրճերնիդ ինձ ըրէք հալալ։

Տղայոց մէկն ալ, հանդիպով գընանց գիտնալու համար, ի՞նչ պիտանէ կայ բաց, որ ազգին՝ էնէպէն սիսեմայի վարձք երկու հարիւր սիւրի հանէ օտարաց։

Անդին մէկը կար, չէր խօսած իսկի, յանկարծ ոտք ելաւ, խառնուաւ խօսքի։ «Ես կրնամ չինել տունը հայ ազգի թէ ձգէք գանձեմ չունչէն մէկ ոսկի։

Այսպէս բոլորը գործի լծուելով քննութեանց արդիւնք պիտի ասն թերթով։ Դուն ալ ընթերցող, «Ազգայ»ը չուտով փնտռէ ու կարդա թուրիկը յայտարդով։

ՍՈՎԱՄԱՀՆԵՐԸ ԵՍԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

«ԱՆՕԹԻՆԵՐՈՒՆ ՏՈՂԱՆՑԸ»

Նիւ Եորքի «Նոր Հանրապետութիւն» ազատական շաբաթաթերթը հետեւեալը կը գրէ։— Ամէն եօթը ժամը և տասներինգ վայրկեանը միայն Տիթրոյիթի մէջ առնուազն մէկ հոգի անօթի կը մեռնի, բժիշկներու տեղեկատուութեան համաձայն։ Քաղաքին հիւանդանոցի բըժիշկներէն սին յայտարարած է թէ միջին հաշուով օրը չորս հոգի ներս կ'առնուին, որոնց կեանքը կարելի չէ փրկել։ Մէկ օրուան մէջ առնուազն երեք հոգի կը մեռնին Սիրքի պարտէզին մէջ, ուր ընդհանրապէս կը հաւաքուին անպատսպարները։ Այսպէս, կարելի է ըսել, թէ ամեն որ սովամարութեան զոհ կ'իյնան առնուազն հարիւր հոգի։

* * *

«Թայմզ» կը տեղեկանայ թէ Նիւ Եորքէն, թէ ամերիկացի անգործները որոշած են հակայ ցոյց մը կազմակերպել, մղելու համար կառավարութիւնը, որպէսզի միջոցներ ձեռք առնէ ինչպէս իրենց։

Բոլոր անգործները պիտի հաւաքուին Ուաշինկթընի մէջ ամսոյս 7ին, երբ Ամերիկեան Քոնկրէսը կը սկսի իր հերթական աշխատանքներուն։ Հոն պիտի կազմեն հակայական թափոր մը և տողանց մը, որուն, հիմակուընէ, «Անօթիներու Տողանցը» անունը կուտան։

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

(Սեփական Թղթակցութիւն)

Համագումարին կարեւոր նիստերը.— Սրբավայրերու պաշտպանութեանց հարց.— Մուհամմէտ Ալի փաշայի ճառը.— Հակահրէական բուռն բնութագրութիւններ եւ պահանջներ.— Գրգռիչ ճառեր օսար տէրութեանց դէմ.— Սրիտասարդաց ցոյց.— Վերջին նիստ.— Գործադիր մարմնի ընտրութիւն.— Փակում.— Թիւրքիա չի մասնակցեցաւ.— Վաճառիսք պաշտամաւորը հսկողութեան տակ կը ճամբուի

Երուսաղէմի իսլամական համագումարը իր ամենակարեւոր նիստերը գումարեց անցեալ շաբաթ և կիրակի օրերը, 12 և 13 Դեկտ.-ին, և գրեթէ զոյգ նիստերն ալ, երկարաւորութիւններով, յատկացուցան իսլամական սրբավայրերու պաշտպանութեան խնդրին։ Բազմաթիւ ճառախօսներ բուռն արտայայտութիւններ ունեցան և կրակոտ խօսքեր արտասանեցին, մանաւանդ հրէական կարծեցեալ ձգտումներուն և ակնկալութեանց դէմ։ Բայց այս նիստերուն գլխաւոր տեղեկաբերի և թանձրացեալ ու արդարամտական առաջարկութեանց պատիւը կը պատկանէր Եգիպտոսի Ազատական կուսակցութեան փոխնախագահ Մուհամմէտ Ալի փաշային, որ, ինչպէս նախորդով ալ յիշած էի, իր ատենին «Լացի Պատի» յիշած էի, իր ատենին «Լացի Պատի» գանուած գրիչ Ցանձնաժողովին առիթ դարձնել իսլամական սրբավայրերու պաշտպանութիւնը ստանձնած էր։

Մուհամմէտ Ալի փաշա խնամբուած տեղեկագիր մը ներկայացուց, շաբաթ օր, համագումարին, և բազմաթիւ փաստաբանի տուեալներու վրայ հիմնուած ջանաց հրէական ձգտումները ջրել, միանգամայն խրատ օրէն պահանջելով համագումարէն, որ վերի օտարաժուռ տարրերուն դէմ պաքարը սաստկանայ՝ սիստեմաթիկ կերպով։ Հրէաներուն թէ մաթիկ կերպով։ Հրէաներուն ձգտումը, ինչպէս որ կը կարծուի թէ գոյութիւն ունի, ուրիշ բան չէ բայց եթէ «Լացի Պատին գանուած վայրին և «Էլ Աքսա» մզկիթին գրաւումը, որպէս իրենց նախնիներէն փոխանցուած սրբավայրի։

Տեղեկագիրը յետոյ, ի միջի այլոց, հետեւեալ առաջարկները կը ներկայացնէր ժողովին.— 1) Տրնեսական գետնի վրայ պոյքոթի ենթարկել հրէաները։ 2) հող չծախել հրէաներուն։ 3) մերժել «Լացի Պատի միջազգային Ցանձնաժողովոյ որոշումը յիշեալ վայրի մասին։ 4) «Լացի Պատի մասին իսլամական պահանջներ հետապնդել։ 5) Սիոնականներու վտանգաւոր ձգտումները պարզել և տարածել ժողովրդական խաւերուն մէջ։

Մուհամմէտ Ալի փաշայի տեղեկագրին ընթերցումէն յետոյ, կրկին առենախօսներ յարձակումներ կը գործեն հրէաներուն դէմ և վախ կը յայտնեն թէ՝ անոնք ո՛չ միայն «Պատին կ'ուզեն տիրանալ, այլ նաև անոնց գլխաւոր ձգտումը «Տաճարը» գրաւելն է։

Ճառախօսներէն Ռաշիտ Ռիտա, խօսելով հրէաները պոյքոթի ենթարկելու մասին, յայտնեց թէ՝ հակառակ համագումարի բաղձանքներուն, հրէաներու հետ առեւտուր ընող արաբներուն պէտք չէ որ իրենց աղջիկները կնութեան տան, և ոչ ալ իրենց մահերուն առիթներով աղօթեն։

Համագումարին մէջ, բացի հրէաներու դէմ եղած արտայայտութիթիւններէն, գրգռիչ ճառեր խօսուած են նաև կարգ մը օտար տէրութեանց դէմ, որոնց լուծին տակ կը գտնուին այսօր հակայական իսլամական երկիրներ և ժողովուրդներ։

Մինչ հոս, համագումարին մէջ, կրակոտ և բոցաշունչ ճառեր կ'արտասանուին, անդին, խումբ մը հրատարարներ, հաւաքոյթ մը կը արարքն գաղանօրէն, անկախութեան պահանջով, և խաղաղ ցոյցով մը Արաբ Գործադիրի քարտուղարներէն փաստաբան Առնի պէյ Ապաիւլհաքի տունը կը դիմեն։

Շաբթուս մէջ համագումարը կազմական կանոնագիրը քննեց և հաստատեց։

Հնդիկ քանաստեղծ և փիլիսոփայ Սրբ Մոհամմէտ Իքպալ, նախքան իր մեկնումը, երեքշաբթի օր, 15ին, հրաժեշտի ճառ մը խօսեցաւ համագումարին, շեշտելով միութեան և իրարանկացողութեան վրայ։ Ան ըսած է թէ՝ միմիայն իսլամ կրօնքն է, որ կրնայ ուժգնօրէն և լաւագոյն դէմ դնել անաստուածութեան և նիհիլասաութեան դէմ։ Իսլամի ճակատագիրը, ըսած է Սրբ Իքպալ, արաբ ժողովուրդներու ձեռքն է։

Համագումարը իր վերջին նիստը գումարեց չորեքշաբթի օր, ամսոյս 16ին, երեկոյեան ժամը 9ին, և վերջացուց յայտարդ օրը, հինգշաբթի, Դեկտ. 17ին, կէսօրուան ժամը ճիշդ 1ին։

Համագումարը իր վերջին նիստին ընտրած է 25 հոգիէ բաղկացած Գործադիր մարմին մը՝ Երուսաղէմի Մեծ Միւֆթիին նախագահութեամբ։ Որոշուած է, միևնոյն ատեն, համագումարը երկու տարի ետքը կրկին նիստի հրաւիրել Երուսաղէմի մէջ։

Գործադիրի անդամ ընտրած են արտասահմանէն կարեւոր դէմքեր։ Կ'բսուի թէ Շաուքէթ Ալին հրաժարած է անդամակցութենէն։ Վերապահութեամբ կը հաղորդեմ այս տարաձայնութիւնը։

Համագումարը աղօթքով փակուեցաւ։

Թիւրքիան պաշտօնապէս չմասնակցեցաւ համագումարին։ Մեծ Միւֆթին ժողովին յայտնած է թէ՝ բազմաթիւ թիւրք իսլամներ ուղարկած են գալ, բայց կառավարութիւնը արգիլած է։ Նախկին Շէյխ իւլ Իսլամ Մուսթաֆա Սապրին ալ յիշեալներուն մէջ կը գտնուի եղեր։

Մեծ Միւֆթին թիւրք փիլիսոփայ և Սեւրի դաշնագիրը սաստիկ դատապարտող Ռիզա Թէվֆիք համագումարին կը մասնակցէր։ Ան պահանջած է, որ թիւրք կառավարութեան դէմ բողոքի բանաձև մը քուէարկուի, բայց այդ պահանջը քուէի չէ դրուած։

Նախորդով գրած էի, թէ Վ.Ֆ. տիրոջ պատգամաւոր Ապտէլ Ռահման Ազամ Իտալիոյ հացէին գրգռիչ և նախատական խօսքեր արտասանած էր։ Սոյն պարագան չեղաւ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՍԻՆԴԻԿԱԼԻԶՄԸ

IV

Եւ այսպէս, սինդիկալիզմի հիմնական դիրքերի վերաքննութեան շրջանին գտրգացած նոր մտքերը ձեւակերպութեան են ենթարկուած 1919 թ. Լիւոնի մէջ գումարուած համաժողովին մէջ, որեղ մշակուած է սինդիկալիզմի ծրագիր-նուազագոյնը, ըստ որի արտադրութեան միջոցները պիտի լինին ընդհանուր սեպհականութիւն արտադրողներուն ու սպառողներուն՝ ինչ որ արդէն կը նշանակէ արտադրութեան միջոցներուն ազգայնացում, վասն զի պարզ է որ տուեալ երկրի ամեն քաղաքացի, առեւալ ազգի ամեն անդամ կամ արտադրող է և կամ սպառող և կամ միաժամանակ թէ արտադրող և թէ սպառող։

Ըստ նոր ծրագրի կազմակերպուած է սինդիկալիստական ազգային կեդրոնական կոմիտէ, վարչական յանձնախումբ և բիւրօ։ Բոլոր սինդիկաները ենթարկուած են ազգային կեդրոնական կոմիտէին և գործում նրա ցուցմունքներով, հրահանգներով։

Ինչպէս տեսնում էք, այստեղ այլևս նախկին անիշխանական սինդիկալիզմից ոչինչ կը մնայ, քանզի ծնունդ առաւ ազգային կեդրոնական մարմին, որ իրաւունք և պաշտօն ունի զեկավարելու աշխատանքի ընդհանուր դաշնակցութեան մէջ գանուող սինդիկաները, որոնք իրենց ներքին գործերի մէջ միայն վայելում են ինքնավարութիւն։

Այդ նոր ուղղութիւնը, վարքագիծը դրանով չէ վերջանում, շարունակում է զարգանալ և Օրլէանի մէջ գումարուած համաժողովից յետոյ ընդունում յեղափոխական ընոյթ։

Այդ նոր ուղղութիւնը բնորոշւում է հետեւեալ յատկանշական գծերով։—

Սինդիկալիզմը իր զարգացման առաջին շրջանների մէջ ընդունում էր միայն ֆիզիքական ուժերի արտադրութեան աշխատանքը։ Նա թշնամաբար էր տրամադրուած զեպի մասնաւորական աշխատաւորները։ Սինդիկալիզմի գաղափարաբաններից Բերզը գիրք անգամ ունի գրած մասնաւորականների դէմ։— «Մասնաւորականների դիրքերը» խորագրով։

Մինչ համաշխարհային պատերազմը վերջանալուց անմիջապէս յետոյ սկսուած նոր շրջանին մէջ մենք տեսնում ենք ուրիշ գնահատութիւն և այլ վերաբերմունք մասնաւորականութեան նկատմամբ։ Սինդիկալիզմի արդի գաղափարախօսներից, նշանաւոր հռետոր մուն հողի մը վրայ բարեկամ տերութեան մը հասցէին անարգական և թշնամական արարք մը նկատելով, կառավարութիւնը երկու օր առաջ պաշտօնական զեկոյցով մը ցաւ կը յայտնէր պատահածի մասին, անհիմն ու անատոյգ հոչակելով Ազամին գրգռութեանց պատճառները։ Բացի այդ, Ապտէլ Ազամ, համագումարէն անմիջապէս վերջը ոստիկանութեան հսկողութեան տակ, ամսոյս 17ին մինչև սահման տարուեցաւ, ուրկէ երկի իսկ չդեկուցով իր երկիրը զրկուած է։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՊՍԱԿԻ ՍՈՒՐԲ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՁՆԴԷՔՆՈՒԹԻՒՆ ԱԿՆԱՐԿ

ԿԱԹՈԼԻԿ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ամուսնութիւնը կը ժառնայ Աստուածաբանութեան և եկեղեցական կանոններու և եկեղեցական պաշտամունքի։ Ցիսուս է որ ամուսնութիւնը Խորհուրդի աստիճանին բարձրացուց, սրբագործելու համար այր և կնոջ սէրը և անոնց նուիրելու համար իրենց վիճակին անհրաժեշտ եղող չնորհը։ Կաթոլիկ եկեղեցին Տրիտենդեան ժողովին մէջ հաստատուած այս վարդապետութիւնը սորվեցուցած է իր ժողովուրդին։ Որպէսզի այս սրբազան խորհուրդը վաւերական համարուի, ամուսնացող զոյգերը պէտք է որ քրիստոնեայ ըլլան և մկրտուած։

Ակէզ զատ, Կաթոլիկ եկեղեցիներու հաստատուն պէտք է որ պայմանագրող երկու կողմերուն հաւանութիւնն ալ՝ որ ամուսնութեան էական մասը կը կազմէ։ Ըստ այս իրական պայմանագրութիւնը մը, չ'ուենենալով անվաւերականութեան ո՛չ մի պարագայ (cas de nullité)։ Խոստովանիլ, մեղքերու թողութիւն տալու և հաղորդուիլ, անհրաժեշտ են ամուսնութենէ առաջ։

Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ համար, քրիստոնեաներու միջև այսպէս պայմանագրուած ամուսնութիւնը, որ Խորհուրդով կը սրբագործուի, անլուծելի է (indissoluble)։

Կաթոլիկ ամուսինները եկեղեցի կ'երթան՝ ուր քահանան կը պահէ զիրենք, օրհնելով անոնց ամուսնական մատանին։ Քահանան ապա կը պատարագէ, որու ընթացքին դարձեալ կ'օրհնէ ամուսինները և քանի մը աղօթք կը կարդայ։

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅՐԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեր ներկայ աշխատութեան կանոնաւոր և ուղիղ ընթացքը կը պարտաւորէ զմեզ որ ամուսնական կեանքի և ընտանեկան կազմակերպութեան իւրաքանչիւր գլխաւոր և հիմնական հանգրուաններուն վրայ կանգ առնենք, ջանալով անոնց սկզբնական և պատմական յեղաշրջութեանց կարեւոր երեսները պարզել, զանոնք հաստեցնելով քաղաքակրթութեան հետ ունեցած աստիճանական զարգացման։

Որքան ալ մեր նպատակը, այս մասնութեամբ, հեռու մնալ է պատմութեան խնամասիրութենէն, բայց կարելի չէ, միւս կողմէ, անտեսել բոլոր այն յեղաշրջումները, որոնք արդիւնքն են մարդկային քաղաքակրթութեան և որուն հետ կողք կողքի քալած է ընտանեկան կեանքը։

Ըսինք որ ամուսնութեան հիմնական նպատակն է մարդկային սերունդին կանոնաւոր շարունակութիւնը։ Այս մասնութեամբ յառաջ եկած կ'ըլլայ ընտանիք մը, որուն մէջ երկու լծակից, հաւասարութեան (matriarcat) և հոր իշխանութեան (patriarcat) տրամագրութիւններ, ուղղակի իրենց ծրնունդը եղող զաւակին վրայ, մանկամ աղջիկ։ Առանց մանուկին դերակշիռ ազդեցութեան, կարելի պիտի չըլլար բացատրել մեր տիրապետութեան յղջանը, որուն գոյութիւնը մինչև մեր օրերը անգիտացուած էր և վերջերս ուսումնասիրուած այնքան վաւերագիրներ և դիտողութեան արժանի բազմաթիւ իրողութիւններ, կ'ապացուցանեն, երկար դարերու ընթացքին եւ բազմաթիւ ժողովուրդներու մօտ, այդ իշխանութեան հզօր տիրապետիւնը։ Գանուած են նոյն իսկ հեղինակներ, որոնք ուզած են հաստատել թէ բովանդակ մարդկութիւնը, նախնական յեղաշրջումն մը մէջ, մայրական կառավարութեան բովէն անցած է։ Այս իշխանութիւնը պէտք չէ չփոթել երբեք այն սովորութեանց հետ, որ կը կայանայ ընդհանրապէս մայրերուն իրենց ազգանունը իրենց զաւակաց փոխանցելուն մէջ։ Մայրեր մեծ հեղինակութիւն ունին իրենց ընտանիքին մէջ։ Իր եռեւ քաղաքակրթական երկար ու փայլուն անցեալ մը ունեցող ցեղերու մէջ է որ պէտք է փնտռենք մայրական տիրապետութեան մը կարգերով կառավարուող ընտանիքի ձեւերը։ Ա. ռաջին ձեւի մայրական իշխանութիւնը, զուտ ազգանունի փոխանցումով, կը յարատեւի մինչև այսօր Հիւս. Ամերիկայի (Գալիֆորնիոյ հնդիկներ) բնիկներուն մէջ։ Հարաւային Ամերիկայի Գրազիլիոյ ընդարձակ շրջապատի Առուվագ, Վառան և Մագիլի ցեղերուն մէջ, Ափրիկէի Տամբա (Հէրէրօ) և Գէյանա ցեղերու, ինչպէս նաև մ'ոչին Զանզեզի Գիէ բնակչութեան մէջ։ Ասիոյ Բօշ, Օրանկ-Գէյանտա, Օրանկ-Ճագուն և Օրանկ-Լաուդ (Մալաքքա թերակղզի) ցեղախումբերուն մէջ մայրական իշխանութիւնը կը շարունակէ տիրել դեռ։ Ասարաիոյ, Նոր-Զէյանտայի և Բոլինէզիոյ մէջ ևս մայրական իշխանութիւնը կ'ապրի միշտ, ընդհանրապէս բնիկ և չքաղաքակրթուած վայրերու մէջ։

Հալեպ ԱՐՏԱՒԱԶԴ ԵՊՍԿ.

(17) (Շար.)

ԻՆՉԵՐ ԿԸԼԼԱԾ ԵՆ

Վիէննացի բժշկական համալսարանին վիրաբուժութեան փրոֆէսէօրներէն Խէյնէնկ, վերջերս, գիտական դասախօսութիւն մը ըրած է այն նիւթերու մասին, որոնք գտնուած են վիրաբուժան գործողութեան ենթարկուած զանազան մարդկային ստամոքսներու մէջ։

Օր մը, ըսած է փրոֆէսէօրը, բանտարկեալ մը, աշխատանքի խուսափելու համար, գնդասեղներ և ածելի շեղեր կլլած է։ Բժիշկները, մագնիսի գործածութեան նորէն կրցած են հանելով այս մարդուն ստամոքսին պարունակութիւնը։

Երիտասարդ կին մը ալ, որ իր գլխուն մազերը փրցնելու և կուլ տալու սովորութիւնը ունէր, վիրաբոյժներու դիմած է, որպէսզի իր կեանքը ազատեն։ Բացուած է ստամոքսը և հոն, գտած են մազերէ դոյացած խոշոր կծիկ մը, որ թոյլ չէր տար իրեն կերակուր ուտել, ամբողջ ստամոքսը գրաւած ըլլալով։

ԹԻՒՐՔԱՅ ԱԶԳԱՆՈՒՆ ԹԻՒ 66

ՆԱԶԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ՑԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՀՆԱՁԱԿ ԹԵՐԹԸ Ի՞ՆՉ ԿԸ ԳՐԷ

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆԻ ՄԵՍԻՆ

ԵՐԿՈՒ ՔԱՀԱՆԱՆԵՐՈՒ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԵՌԱՍԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Ճիշդ այս օրերուն մեր Փարիզի դեսպանատունէն ամապարանքով կը տեղեկացուէր որ Զուիցերիայէն և Անգլիայէն Փարիզ եկող քօմիթէի պատերը երեք օր դիմեր ցերեկ ժողովդուժարելով։ Կիրիաք և Մ.ակեդոնիոյ խնդիրներուն առթիւ ժամանակը պատեհ նկատած են Գոլիս և Կալաթիա խառնակութիւն մը հանելու։ Դեսպանը կը տեղեկացնէր նաև որ քօմիթէներ ամեն բան աչքի առած են իրենց այդ ծրագրին յաջողութեան համար։

7000 ՀԱՑԵՐ ԳՈԼՍՈՑ ՄԷՋ

Եւ իրապէս ալ, Պատրիարք Իզմիրլեան երբ մէկ կողմէն հրաժարական կուտար, միւս կողմէ Գոլոյոյ բոլոր խաներն ու տուները գաւառներէն եկած հայերով կը լեցուէին։ Անգամ մը աչուել ուսի և տեսայ որ անոնց թիւը 6-7000է աւելի է։ Իսկոյն հրամայեցի անոնց բոլորն ալ հեռացնել իրենց տեղերը, բացառութիւն ընելով միայն անոնք, որոնք կը հաստատեն թէ՝ գործ և տեղ ունին Գոլոյոյ մէջ։ Նմանապէս հրահանգեցի հսկողութեան տակ պահել անոնց առհասարակ նստած սրճարաններն ու թէյարանները։

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ ԵՒ ՀՆԶԱԿ ԹԵՐԹԸ

Իզմիրլեանի հրաժարման շուրջ «Հնչակ» թերթի 7րդ թիւը այսպէս կը գրէ.

«Նախարարաց խորհուրդի վերջին նիստին երկու կարեւոր խնդիրներ խորհրդակցութեան նիւթ եղած են. մէկը Եգիպտոսի խնդիրը, իսկ միւսը Հայոց Պատրիարքի պաշտօնանկութիւնը։ Ազգային և կրօնական ժողովները Պատրիարքի հրաժարականը միաձայնութեամբ մերժած են և իմացուցած Բարձրագոյն Դուռ որ Պատրիարքը կրնայ պաշտօնանկ ըլլալ մի միայն Ազգային ժողովի միաձայն որոշումով։ Իսկ ներկայիս Ազգային ժողովը չի կրնար գումարուիլ։ «Թայմզ» թերթին Գոլոյեն զրկուած հեռագրի մը համաձայն, Պատրիարքին պաշտօնանկութիւնը ապահովող մարգուն Սուլթանը 10,000 ոսկի խոստացած է։ Աբրահամ փաշան ալ դեռ ուրիշ խոստումներ ստացած էր։ Ով գիտէ այս ոսկիներու տարափին տակ Աբրահամ փաշաներն ու Դուրեանները ի՞նչ էնթրիգներ կրնան գործադնել։»

ԿԵՌԱՍԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Հայ քօմիթէն իր նպատակին հասնելու համար ամեն հաւանականութիւնները նկատի առած և անոր համեմատ կարգադրած էր։

Քօմիթէականները, չուկայի և հրապարակի պէս տեղեր և կամ ալ սրճարաններու և դիմեռաուներու մէջ իրար հետ տեսնուելու համար կարգ մը բարօլներ ստեղծած էին։ Ժամանակին ըսած էինք նպատակի պատմութեան մասին, այս անգամ ալ կեռասի պատմութիւն մը հնարած էին։

Կալաթայի ձկնորսաճառներու նաւահանգիստէն Գոլոյոյ կողմը անցնող երկու հայ քահանաները ուղղակի իմ տրամադրութեանս տակ գանուող լրտես մը կը հետապնդէր։ Քահանաներու նաւակի մէջ ունեցած խօսակցութիւնը պատմեմ.

— Թէքիր Տաղի պտուղները լաւ չեն ըլլար, մանաւանդ պտուղներէն կը խօսուէր։ Թիքիրտաղի ոստիկանութենէն առած ժուռնալներուս մէջ շատ մը հայերու, իբր թէ գործ փնտռելու պատրուակով, դէպի Գոլիս ճամբայ ելած ըլլալը կը տեղեկացուէր։ Իրականին մէջ քօմիթէն ինձի զրկած քանի մը սպառնալիքներուն մէջ, մեծերս պայթելիք ապստամբութիւնը զսպելու անկարող ըլլալս կ'իմացնէին։ Կ'ուելցնէին նաև որ մարմինս շաբաթ մը պիտի ցուցադրէին Գոլոյոյ մէջ։

Այդ օր մինչև իրիկուն, երեք ուրիշ լրտեսներ ալ ինձ տեղեկացուցին կեռասի պատմութիւնները, որ հայերը յաճախ կը կրկնէին այդ օրեր սրճարաններու մէջ և հրապարակներու վրայ։

Ըսել է որ թէքիրտաղէն ալ շատ մը քօմիթաճիներ եկած էին Իզմիթ և հոն ալ կարգ մը տալավաներ դարձուցած։ Անմիջապէս պահէնիկ զրկեցի տէրվիշի տարազով երկու լրտեսները և պատուիրեցի որ լաւ մը հետապնդուին ընելէ վերջ, արդիւնքը տեղեկացնեն ինձ։

Երկու օր վերջ եկան անոնք։ Պատեցին ինձ որ կարգ մը հայեր, Պահէնիկին դուրս ամայի տեղ մը գինուորական մարզանք կընեն և գիշերները Ցասքալ Մկրտիչի քով հաւաքոյթներ կունենան։ Արդէն քահանաներու խօսակցութեան մէջ ալ յիշուած է անոր անունը։

(Շար.)

ՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ՆԵՐԳԱՂԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ՓՈՒԼԵՐԸ

Ցունահայ թերթերը կը գրեն. —

Ազգերու Դաշնակցութեան Նանսէնեան Օֆիսի Ցունաստանի ներկայացուցիչ Պ. Բօթէլնիքով, կարեւոր յայտարարութիւններ ըրած է ներգաղթի մասին եւ ըսած է որ խարհրդային հիւպատոսարանին կողմէ կատարուած արձանագրութիւններուն ցանկերը տակաւին յանձնուած չեն հելլէն կառավարութեան, թէ որ ենթադրել կուտայ թէ ցանկերու պատրաստութիւնը դեռ վերջացած չէ։

Շատ հաւանական է որ ներգաղթի առաջին կարաւանին մեկնումը, որ որոշուած էր ամսոյս 17ին, յետաձգուի քանի մը օրուան համար։

Հելլէն կառավարութիւնը տակաւին որոշած չէ թէ փոխադրութեան համար ո՞ր նաւը պիտի տրամադրուի։ Ուշացումը հետեւանքն է զուտ թէքնիք պատճառներու։ Ամսոյս 13—14ին Սուրիայէն եւ Եգիպտոսէն կը սպասուին 300 որբեր եւ գաղթականներ, որոնք մասնակի կազմեն առաջին կարաւանին։

— Երեւանէն հեռագրով կը տեղեկացնեն.—

Արտասահմանէն գալիք գաղթականներուն բնակարանային խնդիրները կարգադրուած են։ Առողջապահական քսմիսէրի եւ մատակարարման քսմիսէրի ներկայացուցիչները Գաթում մեկնած են, դեղերով եւ ուտելիքներով օգնելու համար գալիք գաղթականներուն։

— Հաւաստի աղբիւրէ կը հաղորդուի թէ, հէլլէն կարմիր Խաչը խոստացած է ամէն կերպով օժանդակել Հայաստան գաղթողներուն։ Մանաւորապէս մանուկներուն բացառիկ խնամք պիտի տրուի եւ հելլէն կարմիր Խաչի կողմէ անոնց համար հագուստ պիտի տրուի։

ՏՐԱՄՍՑԻ ՁՈՓԱՇՍՍ ՈՐԲԵՐԸ

Տրամայի Թաղ. Խորհուրդէն Ա-թէնք քաշուած հեռագիր մը դրան կերպով կը ներկայացնէ ծովրան հետեւանքով շրջականերէն հոն ապաստանող որբերուն վիճակը։ Անոնք մերկ եւ անօթի փողոցները մնացած են եւ անսիրական դարմանի կը կարօտին։ Ազգ. իշխանութեան ուշադրութիւնը հրաւիրած են։

ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆ ԱՌԻԻՆԵՐ

ԱՌԻՆՆԱՀԵՂ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՎԵՑ ՎԻՐԱՒՈՐ

Պ. ՇԱՀՎԷՐՏԵԱՆ «ԵՍ ԱՌԻՒՆԻԾ ՉԵՄ ՎԱՆՈՒՄ» ԿԸ ՊՈՌԱՑ

Դեկտեմբեր 13ին, Ցունաստանի մէջ, օտա տիտուր միջադէպ մը պատահած է։ Ցունաստանի թերթերէն կը հաղորդի հետեւեալ մանրամասնութիւնները այդ անպատուաբեր արարքի մասին.—

Կիրակի օր սուգի օր մը եղաւ Ֆիքսեցիներուն համար։ Խաղաղ գաղթականի մը կէս Ժամուան մէջ տակն ու վրայ եղաւ եւ աբլենը հոսեցաւ իպատիւ Պ.Շահվէրտեանի։ Համայնավարներու եւ հակահամայնավարներու միջեւ լուրջ եւ գիրկընդխառն կռիւ տեղի ունեցաւ եւ վիրաւորուեցան վեց հոգի, որոնցմէ մին ծանր վիճակի մէջ փոխադրուած է հիւանդանոց։

Ընդհարումը տեղի ունեցած է հետեւեալ պարագաներու տակ։

Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձին տօնակատարութիւնը արգիլուած էր Ընդհ. Ապահովութեան կողմէ։ Ասոր վրայ գաղտնի դիստի մը մէջ հայ պոլշեւիկները կորոշեն որ Պ. Շահվէրտեան բանախօսէ չորս գաղթականներու մէջ, ներգաղթի մասին տեղեկութիւն տալու պատրուակին տակ։ Առաջին բանախօսութիւնը տեղի կունենայ Գոքինայի մէջ առանց միջադէպի։ Կէս օրէ վերջ պիտի խօսէր Ֆիքսի եկեղեցիին մէջ։ Ինչպէս ամէն կիրակի, այդ օրն ալ եկեղեցիի զանգակատան վերեւ պարզուած էին յունական եւ հայկական դրօշակները։ Դեռ Պ. Շահվէրտեան չեկած հայ պոլշեւիկ մը զանգակատուն բարձրանալով, վար կառնէ յունական եւ հայկական դրօշակները։

Ասոր վրայ կ'սկսի վէճ մը եւ աղմուկ։ Համայնավարները որոնք նախապէս պատրաստուած էին բիրտերով կը նետուին եւ կը վիրաւորեն ընդդիմախօսները։ Համայնավարները որոնց մէջ կը գտնուէին նաեւ յոյն համայնավարներ օդին մէջ զէնքեր կը պարպեն։

Երբ Պ.Շահվէրտեան կը լսէ պատահածը, կրնէ.«Ես արիւնից չեմ վախենում։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԽԱՂԱՂ ՎԵՐՋԻՆ ԴԷՊՔԵՐԷՆ ՎԵՐՋ

Մեռնողներու ճշգրիտ թիւը յայտնի չէ

Կիրակիի տխուր դէպքերէն վերջ, Դամասկոս երկուշաբթի եւ երեքշաբթի օրերը խաղաղ անցուցած է։ Միայն թէ ուսանողներու կողմէ կարգ մը բուսցիկներ ցրուած են քաղաքի մէջ, բոլորովին սեւ օրագիծերու մէջ ստնուած եւ նախատական հայհոյութիւններով լեցուած Շէյխ Թանէէսին էֆէնտիի եւ նախարարներու հասցէին։ Ուսանողներ այդ բուսցիկներով կոչ կուղղեն ժողովուրդին որ յարաբերութիւն չընեն«գալաանաց» Թանէէսին էֆէնտիի եւ իր մարդոց հետ։

Միւս կողմէ, ազգայնականները որոշած են մասնաւոր պատուիրակութիւն մը զրկել Եւրոպա, վերջին դէպքերու մասին պէտք եղած տեղեկութիւնները տալու համար։ Հեռագիրներ եւ բողոքներ անպակաս են։ Նոյն իսկ առարկութիւններ կրնեն Հալէպի բնակութեանց մասին եւ կը յայտարարեն թէ գեղեցիկներ կատարուած են բուսաւորիչներ։

Կրսուի թէ Համայի եւ Դպկասկոսի մէջ օտոյով տեղի պիտի ունենան յեղաձգուած ընտրութիւններ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՊՊԱՍ ՀԻԼՄԻ ՓԱՇԱ ՊԷՏՐՈՒԹԻՒ ՄԷՋ

ՆՍԽԿԻՆ ԽՏԻՎԸ ՍԻՒՐԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

Նախկին Խտիվ Ապպաս Հիլմի փաշա ասենեն մը իվեր կը գտնուէր Թիւրիա եւ վերջերս տեսակցութիւն մը ալ ունեցած էր Մուսթաֆա Քէմալի հետ։ Թիւրէ թերթը զանազան հրատարակութիւններ բրի անոր մասին եւ ըսին թէ Ապպաս Հիլմի փաշա պիտի սանձնէ Սիւրիոյ գահը, բայց իսկ պաշտօնապէս հերքեց այդ բսի բանները։

18 թուակիր հեռագիր մը հեռեւալը կը գրէր.

ՓԱՐԻԶ.— Արտաքին Նախարարութիւնը յայտարարեց թէ նիւթ չէ այն տարաձայնութիւնը, որուն համաձայն իբր թէ Ֆրանսական կառավարութիւնն ու Բարձր Գօմիսէր պ. Բենսս նախկին խտիվ Ապպաս Հիլմի փաշան Սիւրիոյ գահին վեհապետ պիտի նշանակէ։

Երկուշաբթի առաւօտ Հայէպեն առնուած հեռագիր մը կը տեղեկացնէր որ Ապպաս Հիլմի փաշան հասած է արդեն Հալեպ, ուր պաշտօնական ընդունելութիւն կատարուած է։ Բարձր Գօմիսէրի պատուիրակ պ. Լավասպրը եւ բանակի հրամանատար Զօր. Պիշօ Տիէյօ դիմաւորած են նախկին խտիվը։ Միւրիական կառավարութեան անունով զայն դիմաւորած են Հալէպի կուսակալն ու ոստիկանապետը։

Ապպաս Հիլմի փաշան Հայէպեն Թրիբօլի եկած է եւ անկէ ալ Պէյրութ, իր հետեւողներով եւ իջեւանած պանդոկ Պասսլ։ Քանի մը օրէն պիտի մեկնի Եգիպտոս։

ՄՍՐՕՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԾԱՆՕ ՀԻԼԱՆԴ

Մարոնիներու ծերունազարդ պատրիարք Ամեն. Իլիաս էյ Հոյէք ճանի մը օրէ իվեր օտա ծանր կերպով հիւանդ է։ Բազմաթիւ բժիշկներ կը հսկեն պատրիարքին վրայ եւ ամեն խնամք կը տանին։ Կիրակի օր, հոգ բազմութիւն մը հաւաքուած էր Պրէհրէի պատրիարքարանի էհճին առաջեւ Պէյրութէն եւ Լիբանանի բոլոր մասերէն։

Ըստ բժիշկներու կարծիքին պատրիարքի առողջական վիճակը հետզհետէ-կը ծանրանայ։ երէկ առաւօտ մանաւանդ ցագեապալից վայրկեաններ անցուցած է։

ԹԷՐՋԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՄՈՒՇԸ

Ասսոյս 15ին Հռոմի մէջ վախճանած է հայ հռովմէական հասարակութեան նախորդ պատրիարք Ամեն. Տ. Պօղոս — Պետրոս Թէրզեան Սրբազանը։ Հանգուցեալը 77 տարեկան էր եւ Հռովմ բաշուած վերջին Մարտ ամսէ իվեր եւ իր հրաժարականը ներկայացուցած Ցունիսի մէջ։

Թէրզեան Սրբազանը ծնած էր 1855ին Քէօթահիայի մէջ եւ իր ուսումը առած Հռովմ եւ ձեռնադրուած 1883ին։ 1892ին Ատանայի Առաջնորդ նշանակուած եւ 1909ի Ատանայի ջարդերու միջոցին անձնուիրաբար աշխատակցած էր մեր հայ լուսաւորչական եւ հայ բողոքական հոգեւոր իշխանութեանց հետ։

1910ին Կ. Պոլսոյ Պատրիարք ընտրուած էր եւ 1919ին բաշուած Հռովմ։ 1929ին Պէյրութ գալով գրաւած էր կրկին պատրիարքական աթոռը ուր քանի մը տարի մնալէն յետոյ կրկին բաշուած էր Հռովմ անցեալ Մարտ ամսուն եւ Ցունիսին իր հրաժարականը տուած ինչպէս որ 'իվերեւ յիշեցինք։

ԱՐԱՔ ԱՊԱՔԻՆՈՒՄ

Քէսրուանի երեսփոխան Շէյխ Եուսուֆ էլ Խազին հանի մը օրէ 'ի վեր հիւանդ է եւ կը մնայ իր ձիրնի բնակարանին մէջ։ Նախարարներ եւ երեսփոխաններ այցելած են անոր եւ ապաքինումի մաղթած։

Շէյխ Եուսուֆ Խազինի հայասիրական զգացումները ծանօթ են մեր ժողովուրդին։ Ան ամէն գուրգուրանք ցնորհած է Քէսրուանի օրացոյցերուն մէջ զետնուող հայերուն հանդէպ։

Արագ ապաքինում կը մաղթենք մեր բարեկամին։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Անցած օրաթ գիշեր, տեղի ունեցաւ «Համազգային»ի երրորդ դասախօսութիւնը։ Ինչպէս միշտ, այս անգամ ալ ներկայ էր առնասարակ հեռաւորէր երիտասարդներու բազմութիւն մը։

Օրուան Դասախօսն էր բնկեր Նիկոլ Ադբալեան, հիւր ունենալով «Յովհաննէս Թումանեանի բանաստեղծութիւնները» Պ. Ադբալեան իրեն յատուկ հոգեւորական ոճով մօտ մէկ ու կէս ժամ խօսեցաւ Թումանեանի բանաստեղծութեան մասին։

ՑԱՌԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ցաւով կը տեղեկանանք որ մեր բարեկամ Պ. Տաճատ Սրապեան դեղախանութիւնը ունեցած է կորսնցնելու իր էոյբ՝ Տիկ. Անահիտը, որ կը գտնուէր Ռումանիա երկար տեսնելու իվեր։ Scarlatine հիւանդութենէն վարակուելով 8 օր չարչարուելէ յետոյ, Տիկին Անահիտ փակած է իր աչքերը։

Մեր ցաւակցութիւնները։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ամսոյս 21ին, «Բրօվեանց» տեղեանով խաղաս ժամանց բնիկ Հանբնցի պ. Յարութիւն Փիլիպոսեան, հանդիպելով Բարիզ եւ Աքենի։

Պ. Յ. Փիլիպոսեան անձնօր մը չէ Պէյրութահայութեան. ան, ասկից չորս տարի առաջ ալ այցելած էր Գաղտա։

Ինչպէս պնցեցիկն մէջ հիմայ պէլ, կ'իմանանք թէ, Պ. Փիլիպոսեան նրպատակ ունի իր հայրենակիցներուն ներկայ վիճակովը հետաքրքրելի եւ զայն բարելաւել ամէն գնով։

Կը լսուանէ թէ պ. Փիլիպոսեան իբր անկեղծ ու անշահախնդիր Հանրնցի պիտի յաջողի հարթել իր հայրենակիցներու մէջ գտնուած ամէն տեսակ թիւրիմացութիւններ։

Պ. Փիլիպոսեան, թէ Բարիզ եւ թէ Աքենի հետաքրքրուած է նոյնպէս իր հայրենակիցներուն վիճակովը եւ կարելի կարգադրութիւններ բրած է անոնց մասին։

ՎԱՐԻԶԻ ՄԸ ԱՆԶՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պուբրօս Աֆիֆի անուն վարիչ մը Նահր էլ Քէլպ ճամբորդներ տարած էր։ Հոն տեսաւ որ բանի մը մարդիկ հաւաքուած են։ իսկոյն փութաց անոնց մօտ։ ադդիկ մը ինկած էր գետը։ Հակառակ տիրող պաղին եւ վրտանցին ջուրի առաւօտեան եւ յորձանքին պատճառաւ, Պուբրօս նետուեցաւ ջուրին մէջ եւ իրական մահէ մը ազատեց ադդիկը։

ԻՐԱՆԱՅՍԵՐԹԻՆ ԱՐԿԱՆ

Օգանաւային 39դ գունդի սպաներէն մէկուն կողմէ վարուող ինքնաշարժ մը կուրս փողոցին մէջ զարնուեր է Ասաս Գէն էլիաս էլխուրի անուն մէկու եւ զայն վիրաւորած։

ԱԼԷՊԻ ՄԷՋ ԿՌԻ

Ալէպի մէջ կռիւ մը ծագեր է 7 8 անձերու մէջ եւ Եուսուֆ Զէհլան անուն մէկը վիրաւորուած է ածելի հարուածով մը։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալած է Ժորժ Զախուրը։

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 23ԻՆ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԸ

Լիբանանի կառավարութիւնը մարդահամարի համար վերջնականապէս որոշած է Յունուար 23ը։

Նախապէս որոշուած էր Յունուար 24 կիրակի օրը, սակայն կարգ մը եկեղեցականներու դիմումին եւ բողոքին վրայ, կառավարութիւնը սեպուած է փոխելու այդ օրը եւ որոշած է 23 տաբաթ օրը։

ՄՆԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՇՈՒՐՋ

Հրապարակի կարեւոր սեպհականորներեն Տաղէր Գուբրօս եւ Ընկ. սնանկացած էին անցեալ օտաբաթ։ Սենեսիֆ Հաստատի կողմէ յիշեալ բնկերութեան տոմարներուն մէջ կատարուած ենութիւնեն հաստատուած է թէ գոյութիւն ունեցող բացը 73000 ս. ոսկի է եղեր։

ԳԱՂՏՆԻ ՊՈՌՆԿՈՒԹԻՒՆ

Մեր նախորդ թիւերէն մէկուն մէջ գրած էինք թէ կառավարութիւնը խիստ միջոցներու ձեռնարկած է արգիլելու համար գաղտնի պոռնկութիւնը։

Ոստիկանութիւնը Նահր էլ Քէլպի մէջ այ հետազօտութիւններ կատարելով հաստատած է թէ բազմաթիւ կիներ գաղտնի պոռնկութիւն կը գործեն հոն գտնուող տեսարաններուն մէջ։ Տօրթ հաս կին ձերբակալուելով բերուած են ոստիկանատուն։

Սոյն ենութիւնն միջոցին, ոստիկանները վրայ հասած եւ ձերբակալած են իմնեաարժի վարիչ մը որը կը ձեռնարկէ եղեր բռնի կերպով պոռնկել խեղճ աղջիկ մը։

Խաչեի օրգակալին յալ գործող գաղտնի պոռնկիներ գտնուած եւ ձերբակալուած են։

ՀՕՐԵՂԲԱՅՐԸ ԱԸ ՍՊԱՆՆԷ ԻՐ ԵՂԲՕՐ ՈՐԴԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՏԻՐԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Լիբանանի «էճեպի Օսման» լեռան վրայ հովիւները գտած են երիտասարդի մը մարմին։ Հօսի պատսպան օտանը, որ հիչ մը առաջցած էր եւ հեռացած հովիւներէն սկսած է հաջել, մինչեւ որ ուսադրութիւնը հրաւիրէ իր տէրերուն։ Հովիւները առաջնորդուելով տանէն, մտած են քարայրի մը մէջ եւ հոն տեսած մորթուած երիտասարդը։

Հովիւները իսկոյն լուր տուած են ժանտարմայի պահակախումբին եւ սկսած ենութիւնը։ Ցայտնի եղած է որ սենրագործը զոհի հօրեղբայրը Համէս Մահմուտ էլ Աֆիճն։ Կը բացատրեն որ այս սենրն պատճառը ժառանգական խնդիր մըն է։ Զոհին հայրը տասը տարի առաջ մեռած էր եւ Համէս Մահմուտ տիրացած անոր հարստութեան։ Երիտասարդը Մուհամէտ այդ օրերուն դեռ փոքր էր։

Այս ամսոյն 9ին երիտասարդը Նէպի Օսման գիւղը կերթայ Պաալ-Գէքէն, ուր կը բնակէր իմ, եւ հօր եղբայրէն ուզած իր հօր ձգած հարստութիւնը։ Հօրեղբայրը, կը հաստատէ որ մորթած է երիտասարդը եւ պահած այդ քարայրին մէջ, կարծելով որ վայրի կենդանիներ կուտեն եւ կ'անհետացնեն անոր դիակը։

ԳՈՂԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ոստիկանութիւնը երեւան հանած է յոյն գողերու ընկերութիւն մը եւ անոնցմէ ձերբակալած է Եօրկի Կօրաս անուն մէկը։

ԴՐԻԳՈՐ ԹԷՐԶԵԱՆ ԱՆՈՒՆ ՀՍՑՈՒ ՄԸ ՋԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

Ոստիկանութիւնը Սայտ ձերբակալած է Գրիգոր Թէրզեան անուն հայ մը որուն մօտ կը պահուի եղեր Խան Զախարիէի մէջ ոճիր գործած Լեւոն Կիւրեղեան անուն մէկը։ Ոստիկանութիւնը չէ կրցած գտնել այս վերջինը։

ՃՇԳՈՒՄ

Մեր նախորդ թիւին մէջ «խօսեցեալ» բաժնին մէջ, փոխանակ Օր. Լուսի Պետրոսեան ըլլալու հանի մը թիւերու մէջ Օր. Պէրպէրեան գրուած էր։

ԱԶԴ

Երաժշտութեան ուսումնասիրման համար Ընկերակցութեանս տնէնին(Լիկի օնեմբ) մէջ բացուած է գիշերային դասընթացք մը որ տեղի պիտի ունենայ օտաբաթ երեք օր, այսինքն, Երկուշաբթի, Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը, ժամը երեկոյեան 7.30—9.00։

Մասնակցութեան պայմաններն են հետեւեալները.—

Ա. Ինչպէս գիշերային միւս դասընթացքներուն, նմանապէս ասոր կրնան մասնակցիլ փափաքող անդամ եւ ոչ անդամներ երկու սեռերէ ալ։

Բ. Անդամները պէտք է որ վճարեն ամիսը 15 ս.դ., իսկ ոչ անդամները, 25 սուրիական դահեկան։

Գ. Երեքշաբթի օրերը պիտի աւանդուի ձայնագրութիւն։

Դ. Երկուշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը գործնական երաժշտութիւն(orfkuprw)։

ՄԱՆՕԹ.— Արձանագրութիւններն ու դասաւանդութիւնները պիտի սկսին յառաջիկայ Երկուշաբթի, 21 Դեկտեմբեր 1931ին սկսեալ։(Լիկի օնեմբին մէջ)։

Երաժիշտ ուսուցիչ Պ.Հ.Պէրպէրեան

Սկսած է նաեւ գիշերային դասախօսութիւններ՝ Հայերէն, Ֆրանսերէն, Արաբերէն լեզուներ եւ քուրանութիւն որոնք կաւանդուին տարբուան ընթացքին չորս գիշեր (Բօ. Գօ., Եռ. եւ Ուր. օրերը ժամը 7 ու կէսեն 9)։

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մ. Ա. Ընկերակցութեան Պէյրութի Մասնաճիւղին

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ
(L'Etoile du Foyer)

Շնորհիւ«էքթուալ Տիւ Ֆուայլ»ի. Ձեր սիրած տան սեփականաները կը լինի հսան տարուան մէջ, տեսարվարձի մը միջոցաւ։

Պուրն, պանդոկ Սավահա, Գէյրութ.

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹԻ
23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1931

	Սուրիկ
Եգիպտոս. Ազատագրմ.	448
Նոգլիկն »	437
Տօլար »	126 50
Թրքական »	58 50
Գանի Օսմանի	140
Իտալական Լիր 100	650
Ցունական. Տրախմի 100	160
Անգլ. ոսկի	604
Ֆրանս. »	476
Սման. „	548
Ազատ մէճիտ	29
Գրէտի Ֆոնս. Ա. . . .	
„ Բ. . . .	
„ „ Գ. . . .	

Մէճիտեան եղբարք Բիւ Ֆօս
Թէլէֆոն՝ 5-19

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՍԻՐՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱԶԳԸ ԼՈՅՍ

ՍԻՆԷՄԱ ՔՐԻՍԹԱԼ

(Պուրճ, ոսկերիչներու շուկային կից)

Ֆ.ԿԵՐՊՅԻ ՀԱՅԵՐԵՆԱՑԵ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

շարժապատկերով կը ներկայացուի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՁԱՏ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐԸ, ԳԻՒՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ, ՀԱՅԵՐԷՆ ՏԱՌԵՐՈՎ **Ս. ԾՈՒՆԴԸ,**

ՁԱՆԱԶԱՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ ԵՒ ՀԵՏԱՔՐՔԻԼ ԶԱՒԵՏՆԵՐ ՄԸ

29 Դեկտ. 931, Երեքշաբթի երեկոյեան ժամը 8.30-ին։

Օթեակ՝ 250, Աթոռ Ա. Կարգ՝ 40, Բ. Կարգ 25

ՄԱՆՕԹ.— Տոմսակներու համար դիմել.— Զավգասեանեան եղբարց, Ֆօրօ Վանան Զարեանցեան եւ Նանարեան գրատուն, Անդր-Նահր։

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՇԷՔՊԷՐՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

— ՊԱՆԱՖԱՏՈՒՆԸ —

ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ, ԹԻ 71

Արտակարգ վաճառում կ'ընեն մինչեւ ամսոյս 25ը, սովորական գիներու վրայ 100ին 25 զեղչով։

Այս արտակարգ վաճառման չորս օրերու ընթացքին, իւրամանչիւր յանախորդ իր գնելիք ապրանքին վրայ պիտի գտնէ զեղչուած գիներու սակը. որմէ դուրս զեղչ կամ սակարկութիւն բացարձակապէս անկարելի է։

Etablissement J. HEKIMIAN FILS
(Maison fondee en 1877)

56 Rue FAUBOURG SAINT HONORE - PARIS (VIIIe)

Առեւտրական ոեւ է գործի համար
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ. ՆԻՒԹ ԿԱՄ ԳՈՐԾԻՔ

կրնայ հայթայթել ամենանպաստաւոր գիներով

Հեռագրական Հասցէ Efi-Elyseding - Paris - 123

Կը յանձնարարուի ամէն Վաճառատուներու եւ Առեւտրական Հաստատութիւններու։

ԳՐԻԳՈՐ ՃԻՐԱԳՕ
(ԺԱՄԱԳՈՐԾ)

ԱՎԷՆԻ ՎԷՅԿԱՆ ՊԱՊ — ԻՏՐԻՍ Նօ՝ 20

Նոր Տարւայ եւ Ծնունդի առթիւ յարմարագոյն նուէրի համար մի մտածէք, դիմեցէք մեր վաճառատունը ուր պիտի գտնէք հոխ մթերք՝ պատի, գրպանի եւ թեւի ընտրելագոյն ժամացոյցներու, և ոսկեղէն ու արծաթեղէն առարկաներու։

Ճաշակաւոր եւ դիւրամատչելի

ՆՇԱՆ ԳԱԼԲԱԳԼԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Կուրբ փողոց, հանրակառքի կայանին մօտ, թիւ 10 շէնքը

Իր նճարած առանց էիմի ակռայի թախմբներու ենորհիւ, ակռայի չգոյութենեն տառապողներ կ'օժտի առողջաւոր եւ թեթեւ ակռաներով առանց զրկելու զանոնմ իրենց նաճակած կերակուրներու համը առնելու հանոյէն։

Շատեր արդէն փորձով տեսած եւ հաստատուած են այս նոր ակռայի թախմբներու առաւելութեանց։

Ուրեմն առանց ժամանակ կորսնցնելու դիմեցէք եւ զոն պիտի մնայ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔԷՕՐՏՕՂԼՈՒԵԱՆ
ՇԱՊԿԱԳՈՐԾ
Ա.Լ.Է.Ք.Ս.Ա.Ն.Տ.Ր.Է.Թ

Կը պատրաստէ ամենաբդիական նորածեւութեան համաձայն եւ խիստ ճաշակաւոր շապիկներ, դիւրամատչելի պայմաններով։

Համոզուելու համար անգամ մը այցելեցէք իր շապկագործարանը։

Կղերականը՝ կարծես կը չարունակէր մտիկ ընել։ Նոր լուութիւն կը տիրէր։ Վերջապէս, կղերականը խօսեցաւ.

— Այս բոլորը, տղա՛ս, չափազանց լուրջ են։ Կեանքդ խնդրոյ առարկայ է։ Ու յետոյ՝ այդ լրտեսը պէտք է ձերբակալուի։ Կ'ըմբռնեմ քեզ լուութեան հարկադրող պատճառները։ Բեզ չեմ պախարակեր։ Պատուաւոր մարդը խօսքին տէրը կ'ըլլայ...։ Վատահ եմ սակայն որ ճշմարտութիւնը երեւան պիտի գայ։ Բայց ի՞նչ կերպով։ Զեմ գիտեր։ Իմ սիրելի զաւակս անարդական վճիռին պիտի չենթարկուի։ Աղօթէ՛, տղա՛ս։

— Կ'աղօթեմ, պատասխանեց պարզապէս Ժան։ Տառապանքը չատ բան սորվեցուց։ Եւ որպէսզի իմ աղօթքս չվերժուի, պէտք չէ՞ որ հոգիս մաքուր ըլլայ։ Կ'ուզեմ խոստովանիլ։

Զինուորական քահանան ա՛լ աւելի լուրջ դարձաւ։ Իբր բարեկամ եկած էր, ու ահա երիտասարդը իր նուիրական միջնորդութեան դիմումն կ'ընէր։ Տառապանքը, հոգին ճմլելով, կը լրացնէր դերը չնորհքին որ խոցականութիւնը լուսաւորած էր։ Մոլորեալ ոչխարը Աստուածային փարախ կը դառնար։

— Ծունկի եկո՛ւր, տղա՛ս։

Երբ Ժան ոտքի ելաւ՝ երանութեան արցունքներ դէմքը կ'ողողէին։ Հորին յարգանքով կը դիտէր այն բարեկամը որուն Աստուած չնորհած էր ներման մեծ իշխանութիւնը։

— Աստուծոյ չնորհակալ ըլլայու է, բսաւ կղերականը։ Այս օրը կեանքիս ամենէն գեղեցիկ օրերէն մէկն է և կ'օրհնեմ Տէրը։ Բեզ կը ձգեմ Անոր հետ ու հոգիս քեզի միացած պիտի ըլլայ աղօթքի մէջ։

— Կը մեկնի՞ք։

Եւ մինչ այսպէս կը խորհէր և անձնատուր կ'ըլլար մեծ արդարութեան, մեկ բարութեան, լսեց դրան բացուելու ձայնը ու ցնծութեան աղաղակ մը արձակեց։

— Հայր սո՛ւրբ...։ Ո՛հ որքան բարի էք։

Կ'իյնայ հոգեւորականին թեւերուն մէջ։ Իրեն համար ո՞րչափ քաղցր է այս գիրկընդխառնումը, ո՞րչափ թանկագին է այս գուրգուրանքը որ ջերմ համբոյրով մը կ'արտայայտուի։

— Դո՞ւք էք, դո՞ւք... ո՛հ, որքան երջանիկ եմ։

— Սիրելի՛ զաւակս, Ժա՛ն...։

Իսկ Ժան կը կրկնէր դարձեալ.

— Դուք հո՞... հո՞...։ Ո՞րչափ ձեզ կը սիրեմ, ո՞րչափ ազնիւ էք։

Կղերականը չէր խնայեր համակրութեան իր արտայայտութիւնները։ Կը տեսնէր հէգ տղուն ահռելի առանձնութիւնը, ան՝որ կրած ներքին տառապանքը։ Ան արդէն համոզուած էր Ժանի անմեղութեան։

Ժանի մը վայրկեան վերջ, խուսկուռին վրայ քով քովի նստած՝ կը խօսէին.

— Ասեղ Ժա՛ն, լսեցի դժբախտութիւնդ։ Սակայն չեմ կրնար մեկնել ինքնիրենս թէ ի՞նչպէս դուն կրնաս մեղսակից ըլլալ լրտեսութեան...։

Ժանի ճակտին վրայ վշտի կնճիռ մը երեւցաւ։

— Զեմ կրնար ըսել մրմնջեց։

— Սակայն, տղա՛ս, պիտի՞ս թէ քու լուութիւնդ քեզ ենթադրել կուտայ այն ինչ որ չես։

— Գիտեմ...

— Թէ գօրավարը վշտահար է։

— Զեմ տարակուսիր այդ մասին։

— Թէ պատերազմական ատեանը պիտի ելլես։

— Պատրաստ եմ ատոր...

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՉԻՆԱ-ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ՎԵՃ

Մուքէն.— Ճապոնական զօրախումբերը պատրաստութիւն կը տեսնեն եղեր յարձակման սկսելու համար. Մանչուրեան երկաթուղի հարաւային մասին մէջ գործող չինական հրամանատարու դէմ.

Հաստատուն Թօքիոէն ստացուած լուրերու, Ճապոնական զինուորական հրամանատարութիւնը մօտ օրէրս պիտի պահանջէ եղեր որ Չին Չէուի չինական զօրախումբեր քաշուին մեծ պարապի ներքին կողմը։

ՊՕՐԶԻԿ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Պէրլին.— Ցանձին Պօրզիկ ընկերութեան Պէրլինեան ճարտարարուեստի կրած մեծ հարուածը մեծ յուզումը պատճառած է գերմանական ճարտարուեստական և երկաթական շրջանակներու մէջ։ Պօրզիկ ընկերութիւնը երկար ատենէ 'ի վեր կը տաքարէր իր դէմն գտնուող երկաթական դժուարութեանց դէմ, բայց մինչև վերջին օրերս կը յուսար թէ պիտի կրնայ խուսափիլ սպառնացող վտանգէն։

Պօրզիկ ընկերութիւնը Քլուփ ընկերութիւնէն եաքը գերմանական ամենակարեւոր մեքենագործական ընկերութիւնն էր։ Սոյն ընկերութիւնը հիմնուած էր 1837ի Օկիւսթ Պօրզիկ անուն դարբինի մը կողմէ որը 1814ին գերմանական առաջին Լոքոմոթիֆը շինած է։

ՀՈԼԱՆԴԱ ՊՈՏԻ ՊԱՀԷ ՈՍԿԵԴՐԱՄԻՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամսթէրտամ.— Ղէկլոնական դրամատան նախագահ լայտարարեց թէ կառավարութիւնը և դրամատունը պիտի պահեն ոսկեդրամի դրութիւնը զոր ձգել նկատի են կրնար առնել բնաւ։

ՍԻՍՑԵԼ ՆԼՀԱՆԳՆԵՐԸ ՆՈՅՆՊԷՍ

Նիւ Եորք.— Շրջագայ լայտառ տարաձայնութիւններու հաստատն ոսկեդրամի դրութիւնը պիտի թողուի եղեր սակայն Գանձարանի բարձր պաշտօնատարներ լայտարարեցին թէ այդպէս բան մը անելիք է ոչինչ եւ վարկի ամենիկեան դրութիւնը վնասուած է ոսկեդրամի դրութեան վրայ և բազմաթիւ ալիքներ վճարելի են ոսկիով։

ԶԷՆԸՆԿԵՑՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ՇՈՒՐՋ

Պէրլին.— Կառավարութիւնը զէնընկեցութեան խորհրդաժողովին դիմաց պատրաստեցաւ նշանակեց. Սոյն ատենագրութեան պիտի նախագահէ Պ. Պրիւնինկ ընկերութեան Պ. Պ. Կլէոն էր և Գիլովի։

ՎՏԱՆԳԻ ՏԱԿ ԳՏՆՈՒՈՂ ՌՈՒՍԱԿԱՆ, ՇՈԳԵՆԱՒ ՄԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԹՐՔԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ

Զմիւռնիա.— Վերջերս խրած «Լիլիչ» անուն ռուսական շոգենաւը ժերժեց ընդունիլ թրքական ազատաբար շոգենաւի մը օգնութիւնը և պահանջեց ռուսական շոգենաւի մը աջակցութիւնը։ Թրքական իշխանութիւնները սերժեցին ասիկա։ Վէճը կը շարունակէ, մինչդեռ շոգենաւը ընկղմելու վտանգի առջև կը գտնուի։

ՖՐԱՆՍԱ, ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Բարիզ.— Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը կը լայտարարէ թէ բացարձակապէս սուտ և անհիմն են այլազան օտար թերթերու տարածած այն տարաձայնութիւնները թէ զինուորական հատախուզում կը կատարուի Հնդկաչինի մէջ Չինական սահմանագլխի վրայ և թէ Ֆրանսօ-Ճապոնական տագնապութեան դաշնագրութիւն մը գոյութիւն ունի եղեր։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՑ ՔԱԼՈՂ ՄԻՇԼԻՆ ԻՆՔՆՆՇԱՐԺԸ

Բարիզ.— Այսօր կատարուելու ձեւնարկուեցաւ երկաթուղիի վրայ քալող Միշլէն ինքնաշարժի փորձը։ Ինքնաշարժը Բարիզէն ժամը 8.38ին սեկնելով 14.42ին հասաւ Քալէ 45 կիլոմէթրեան Ասլէն կենալէ լեռոյ և ժամը 14·55 սեկնեցաւ դէպի նորունքէրկ։

VALDA

ԽՆԱՄԵՑԷՔ

ՊԱՀՊԱՆԵՑԷՔ ԵՒ ԶՕՐԱՑՈՒՑԷՔ

ԶՍԵ

ՇՆՉԱՌՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ

ՀԱԿԱՆԵՒԱԿԱՆ ԵՒ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ

ՊԱՍԹԻԼ ՎԱԼՏԱ-

ՆԵՐՈՒ ՄԻՋՈՑԱՒ

ՓՆՏՌԵՑԷՔ ԶԱՆՈՆՔ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԷՆ

ՎԱԼՏԱ

անունը կրող տուփերու մէջ։

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝

ՍԱՀՏԱ ԵՂԲԱՐՔ

ՊԷՅՐՈՒԹ

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սեռայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ յարկը։

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական միջոցներով, Droit-fils մեքոդով։ Իր աշակերտուհիներ կ'օժտէ Բարիզի աշխարհանանոթ Académie Daydou վկայականով։

ՍԹԱՆՏԱՐՏ Կօշիկները միշտ ամենալաւ, ամենադիմացկուն, ամենաաժան եւ ամենագեղեցիկներն են.

ԿԵԴՐՈՆՏԵՂԻ՝

ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Standard

The best

Պանդոկ Լիբանան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱԶԱՆ ՃԱՇ

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԼՍՈ ԳԻՆ

ՏՈՒՆ ՎԱՐՁԵԼ ՈՒՏՋՈՒՆԵՐՈՒՆ Տեր եւ տնօրէն Ց. ՍԱՂԱԹԻԱՆ

ՏՕՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Այժմ Ճապաւն բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ

ՆԱՀԵՐԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ ԻՐ ՔԼԻՆԻՔԻ ՄԷՋ

Ամեն օր (Կէսօրէ առաջ 10—12
(Կէսօրէ վերջ 1 — 3

ՄՆԹ.— Հիճզօարբի եւ տարաբ կեսօրէ վերջ ադամ ճիւանդեռուն ձրի։

ՏՕՔԹ. ԼԵՒՈՆ ԵԷՆԻՔՈՄՃՈՒԵԱՆ

(Նախկին սեպ տր Ֆիճիք Պէյրութի Ամերիկ. ճիւանդանոցի)

Իր նոր դարմանատունը կը գտնուի Ալէնպի փողոց (Նախկին Մասրաստ), Լիբանանի Հորհրդարանի նորակառոյց պալատի ճիշդ դիմաց, երկրորդ յարկ։

Ընդունելութեան ժամեր.—

Կեսօրէ առաջ ժամը 9—12, կեսօրէ վերջ 2—6։

ԶՔԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄԻՇՏ ԶՐԻ։

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԻԿՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՍՆԵՐ

Իր դարմանատունը հաստատած է, ՍՍՍՈՒՐ փողոց, Տօքթ. Եսզոպեանի (ատամնաբոյժ) դարմանատան կից։

Ընդունելութեան ժամեր՝

Կէսօրէ առաջ ժամը 8—12
» վերջ » 2—6

100,000 ՖՐՔ. 6 Մ. ԴՀԿ.ՈՎ ՍԻԱՅՆ

Եւ ուրիշ 9 մեծ պրիզ՝ 50,000– 33.850– 16,500 ֆր. ընդամէնը՝ 1,100 պրիզ որոնց կը բաշխուի 325.000 ֆր.

Օտանի խեզանդամներու Միութեան վիճակահանութեան մէջ, որ պիտի քաշուի 3 ՅՈՒՆՈՒՐ 1932ին։

20 և աւելի տոմսակ գնողին 100ին 10 զեղչ։

Դիմել՝ Մ. ԿԱՊՐԱՇ

Վիճակահանութեանց Ընդհանուր Գործակալութեան

ՊՕՐՍՍ—Պէյրութ (B. P. 422)։

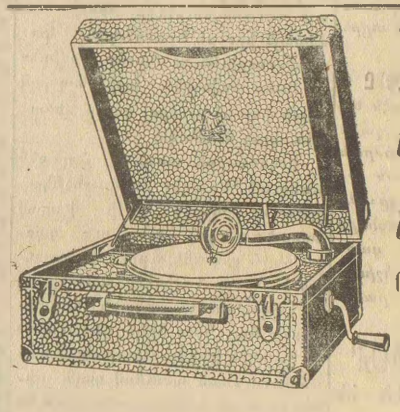

Տոկուն շինուածք Վայելուչ տեսք Հնչուն եւ բնական ձայն Ահա յատկանիշներ՝

ՕՐՈՆՑՄԱՎ ԿԸ ՁԱՏՈՐՇՈՒՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Պատրաստուած վերջին կատարելագործեալ դրութեամբ, Սնգլ. ամենահին եւ ամենամեծ ընկերութեան կողմէ

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ հաճոյքով զոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փողոցի մէջ եւ տեսէք՝ ամէն տեսակ եւ սուտ ապրանքներ գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։

Ընդհ. Նորկայացուցիչներ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ՍԻՆՕՆՆԵՆ ԵՂԲԱՐՔ

SINANIAN FRÈRES, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

— Ե՛ թէ, սիրելի զաւակս, ամենազաւն պատիժը...

Երիտասարդը չպատասխանեց, սակայն արցունքի երկու կաթիլներ թրջեցին իր հայեաց աչքերը։

— Եւ կը խորհի՞ս թէ այդպիսի վնասի մը ամօթը պիտի անպատուէ ընտանիքդ։

— Այո՛, գոչեց Ժան հեծկլտուքով, այս ամէնը դիտեմ, ուր օրէ ի վեր ինքիրենս կը կրկնեմ...։ Սակայն խօսելու իրաւունք չունիմ։

— Ցանձնառութե՞սը մը կապուած ես։

— Այո՛, Հայր Սուրբ, և այդ մասին եթէ խոստմնագրութիւն գտնուի՝ իմիններուս, զօրավարին ու քաղաքին կիսուն անսահման դժբախտութիւն կը բերեմ։

Կղերականը սկսաւ խորհիլ։ Վերջապէս յայտարարեց.

— Քեզ խաբած են։ Այդպիսի սպառնալիքներ չեն կրնար գործադրուիլ։

— Խոստացած եմ սակայն, բողոքեց Ժան։

— Գիտեմ, պատասխանեց կղերականը, և այն սնձ, որ քեզմէ այսպիսի խոստումներ կորզեց տեղեակ էր սնփորձ բլլալուդ և այդպիսի սպառնալիքներով իր ապահովութիւնը զօրացուց։

Ժան կը լռէր։

— Լսէ՛, շարունակեց քահանան, ես իբր բարեկամ եկած եմ։ Կը հակընամ գիրքդ ու կը սքանչանամ այն ուղղամտութեան վրայ որ կը փակէ շրթներդ։ Սակայն չե՞ս կարծեր թէ լաւագոյն կ'բլլար որ միասին քննէինք հարցը։ Գաղտնապահութեանս վստահ եղիր։

Ժան կը լռէր միշտ։

— Եւ լռութեանդ շնորհիւ՝ լրտեսները պիտի շարունակեն իրենց սոսկալի աշխատութիւնը՝ առանց

անհանգիստ բլլալու...։ Ժա՛ն, իրաւունք ունի՞ս թոյլ տալու որ այսպիսի չարիք մը տարածուի...։ Քու լռութեամբ քանի՛ քանի՛ զինուորի կեանքին հետ կը խաղաս...։

— Ո՜հ, աղերսեց Ժան, լռեցէք...։ Սարսռացնող խօսքեր մի՛ խօսիք...։

— Սակայն ճշմարիտ են բաներս։

— Ո՛չ, Հայր Սուրբ, ճշմարիտ չեն, որովհետև իմ լռութիւնս անոնց բարիքին համար է միշտ։

— Հերո՞ս տղայ, գոչեց կղերականը, սակայն, զաւա՛կս, այդ տեղ ալ արդեօք չե՞ն խաբած քեզ։

Ժան սարսուռ մը ունեցաւ։ Անող վարանում մը կը կարդացուէր անոր խոշոր աչքերուն մէջ...։ Ի վերջոյ կակազեց.

— Գուցէ իրաւունք ունիք։ Դուք ինծմէ լաւ պիտի հասկրնաք թէ ի՞նչ ընել հարկ է...

Նոր հառաջ մը արձակեց։

— Պատմեմ, բսաւ վերջապէս, և գաղտնիքը պահեցէք այնպէս՝ ինչպէս եթէ խոստումանք մը եղած բլլար։

Ու սկսաւ պատմել Ֆատէի հետ ունեցած իր հին յարաբերութիւնը, կեանքը փրկելը, միջնաբերդին մէջ իրիկուան խօսակցութիւնները, Մարշալ սրճարանին անցքը, խեղդելու փորձը, Ֆատէի խորհրդաւոր այցելութիւնը որուն միջոցին ան ժոռցած էր ծխատուփը, պետին կասկածները, իրենց մերձաւոր ազգականութեան երեւան գալը, Ֆատէի իրեն աղղած գաղտնքը՝ դեռ այս օրերը՝ ուր ինք, Ժան, գտած էր լրտեսը իր նախկին բարեկամին անձին մէջ։ Ցետոյ՝ դողալով՝ պատմեց այն վերջին իրադարձութիւնները որ զինքը առաջնորդած էին այս մահարոյր վայրը։ Ապա լռեց՝ առանց արտասուքի, առանց ոեւէ դառն խօսքի։

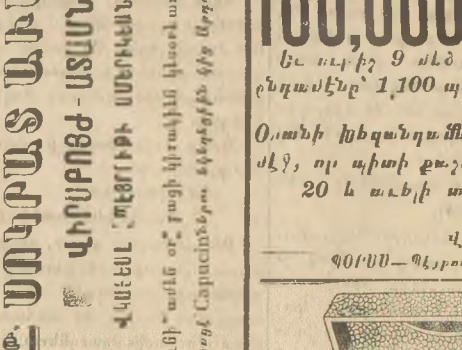

«Time is money»

Ժամանակը ոսկի է

ԶԷՆԻԹ ԺԱՄԱՑՈՒՑԸ ՇՆՈՐՀԻՒ ԻՐ ԱՄԵՆԱՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃՇԴԱՊԱՇՈՒԹԵԱՆ

անգուգական յատկութիւններուն ձեզի դրամ կը տահեցնէ առանց դժուարութեան, կարելիութիւն տալով խնայելու ձեր ոսկեներն անգամ։

Ունինք ժամացոյցներու ամբողջ շարք, ոսկի, արծաթ եւ նիքել, կիներու եւ այրերու համար։

Կ'ԱՊԱՀՈՎՈՒԻՆ ՆԱԵԻ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՆԱՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՇԱՀԻՆ (Ֆօշ փողոց)

Վաճառատուն՝ Վէյկան փողոց, քաղաքապետարանի դռան կից։

Կեանքի սղուրեան դէմ!

այլեւս ոչ ճերկայացում ոչ ճուտ՝ անանդեն նուազք ձեր տան մէջ։

ՕՏԷՕՆ

Սկաւառակի եւ ֆոնոֆ յայտնի մարքան ձեզ այս կը մատուցէ քիչ դրամով ամէն գիշեր ընտիր նուագ լսելու հանոյքը։

Գնեցէք ՕՏԷՕՆ ֆօնօ մը որմէ անկասկած պիտի հմայուիք եւ նշորհիւ այս հռչակաւոր մարքայի սկաւառակներուն շարունակական ժամանման, կը բնաւ ամէն իրիկուն, Ձեր տուներուն մէջ վայելել ամենամեծ նուագահանդէսները եւ նուագները, իրենց վերջին ստեղծագործութիւններով։

Այլեւս ոչ ճերկայացում եւ ոչ այլ նուագահանդես. այդ բոլորը ունենալ ձեր տան մէջ միակ միջոցն կեանքի սղուրեան դէմ յենցապաշտպան ելլալու։